

★ GROEP 2 ★ 6 TOT 8 JAAR

DE GROTE BOMENROVER
Oliver Jeffers en Berd Ruttenberg (vert.)
Hoogland & Van Klaveren
(door Bert Wastijn)

OVER DE MAKER

Oliver Jeffers is geboren in Australië, maar groeit op in Belfast in Noord-Ierland. Als tiener droomt hij ervan drummer te worden. Wanneer die droom ijdel blijkt, begint hij met tekenen en schilderen. Hij studeerde *Illustration and Visual Communication* aan de Universiteit van Ulster. Oliver Jeffers woont en werkt in Brooklyn, New York, maar reist bijna voortdurend de wereld rond. Oliver Jeffers' illustraties stralen een kinderlijke eenvoud uit, maar hebben een grote emotionele kracht. Hij gebruikt graag verschillende technieken: hij tekent, knipt en plakt. Hij speelt graag met de grenzen van het prentenboek, door bijvoorbeeld letterlijk een hap te nemen uit de kaft van De ongelooflijk bijzondere boekeneter. Afgelopen jaar vond je het boek 'een vriendje voor altijd' terug in de selectie van groep 2. Of ken je 'de krijtjes staken' uit onze selectie nog?

Ook die boeken werd door hem geïllustreerd.

1. VOOR HET LEZEN

Kort samengevat

In het bos gebeuren er gekke dingen. Bomen verliezen takken, bomen verdwijnen... de inwoners van het bos vertrouwen het niet. Wanneer ze klaar zijn met het beschuldigen van elkaar, gaan ze samen op onderzoek. Wanneer een vreemd bewijsstuk komt aangevlogen, komt hun onderzoek in versnelling. De vreemde gedaante, die tot dan toe onopgemerkt in het bos zijn slag kon slaan, wordt ontmaskerd: een Beer is de grote bomenrover! In de rechtszaal bekent de beer dat hij gewoon de papieren vliegtuig-wedstrijd wil winnen en hij papier nodig had. Het spijt hem heel erg! Om het goed te maken zal hij weer bomen planten. Ondertussen helpen de inwoners van het bos met het vouwen van een vliegtuig. Maar of hij wint...?

Het verhaal van bomen

Tip: misschien kan je dit gesprek onder een boom te voeren of het boek onder een boom voor te lezen?

Toon de volledige kaft aan de kinderen (voor- en achterkant). Laat de kinderen nadenken wat ze op de tekening zien en wat de titel en de kaft over het verhaal verklappen. Het helpt om hen te laten omschrijven wat ze zien. Als ze het boek en verhaal nog niet kennen, zijn er natuurlijk geen foute antwoorden!

Als je naar de kaft kijkt, wat zou dit kunnen betekenen?

- De titel: De Grote Bomenrover?
- Een bever met een vergrootglas?
- Het papieren vliegtuigje?
- "een beer die altijd wil winnen"?

Wanneer de kinderen weten dat het boek over bomen gaat, kan *De Grote Bomenzoektocht* een leuke uitdaging zijn!

De Grote Bomenzoektocht

Start met een korte wandeling buiten. Ga eens op zoek naar bomen of maak een wandeling in een park dichtbij. Het doel van de wandeling is vooral het ontdekken van de bomen en de natuur. Kijk eens hoeveel

bomen er in de buurt zijn en of alle bomen dezelfde zijn?

Mogelijke opdrachten

- Laat de kinderen bladeren verzamelen (indien het herfst is) en/of foto's nemen van de bomen (en hun bladeren in de winter, lente of zomer).
- Laat de kinderen eventueel ook het aantal bomen tellen vanaf je met de wandeling start, tot je terug bent. Dit kan door stippen of streepjes te trekken op een papier...
- Laat de kinderen de bomen tekenen (of de bladeren). Met kladpapier kun je eenvoudig 'schetsboekjes' maken met enkele nietjes bovenaan (formaat A5).

Afhankelijk van de tijd, kun je bij terugkomst op internet of in boeken opzoeken welke bomen de kinderen hebben gezien of welke bladeren er zijn verzameld.

Tip: bewaar de eventueel bewaarde bladeren voor de verwerkingsopdracht op het einde.

2. TIJDENS HET LEZEN

Tips en opvallende elementen

- Wanneer je het boek opent, vind je op de binnenkant (voor- en achteraan) manieren om papieren vliegtuigjes te vouwen. Heb je model 73 ook al eens geprobeerd?
- Het colofon opgemerkt? Misschien kom je zelf op ideeetjes om eerder 'saai' tekst op een leuke manier vorm te geven?
- Merkte je ook op dat het vliegtuigje op de witte pagina's vooraan dezelfde kleuren en lijnen heeft als het tafellaken op de titelpagina en het hemd van het personage die de tas inschenkt?
- Valt je iets op aan de poten van de dieren? (*Ze hebben een soort 'stokjes' als poten.*)
- Op blz. 5 en 6 waaien de bladeren in de lucht. Op blz. 5 waaien de bladeren van de bomen naar rechts, op blz. 6 waaien de papieren van de beer naar links. Het lijkt alsof ze 'transformeren' van boombladeren naar papier.
- Op blz. 12 zien we rechts de uil op zijn/haar snoet liggen. Weten de kinderen hoe dat zo gekomen is? (*De tak waar de uil wilde opzitten, was weg en viel er toen op de grond.*) Merk je op blz. 11 op hoe de beer op de kant van de tak zit... die naar beneden valt?!
- Op blz. 13 gedragen de dieren zich als ware politie. Zie je op de achtergrond al waarom de beer dat hout (en papier) nodig heeft? (*Hij is vliegertjes aan het plooiën.*)
- Op blz. 14 gebruiken de dieren woorden als aanklager, rechter en rechercheur. Weet jij wat dat betekent?
- Op blz. 17 lees je "Ze namen foto's, maakten notities en onderzochten elk blaadje." Maar klopt dat wel? Hebben ze de blaadjes papier van de vliegtuigjes ook gezien?
- Op blz. 23 staat een typische Britse telefooncel. Weten de kinderen waarvoor dat dient?
- Op blz. 27 komt de politie aangereden. Zie jij aan welke kant hij aan het stuur zit?
- Op blz. 37 kondigt de auteur het einde aan. Maar hoe zit dat nu met die wedstrijd? Heeft de bomenrover de prijs binnengehaald? Wat denk jij? (*Ik zie alvast een beker in de caravan staan... waar ook de andere dieren zitten!*)

3. NA HET LEZEN

Tip: Wees je voldoende bewust van je persoonlijke waarden en normen in kader van natuur en milieu doorheen de bespreking van dit boek.

Kringgesprek over het verhaal (beschouwen)

Het verhaal toont een helse queeste naar het vinden van de bomenrover, die het bos helemaal omkapt. En tegelijkertijd de wanhoop van een beer die er niet in slaagt een goed vliegtuigje te vouwen.

Richtvragen over het verhaal

- Wat is er eigenlijk aan de hand in het bos? (*De bomen en takken verdwijnen. De huizen van de dieren worden omgehakt.*)
- Hoe komt dat? (*De beer hakt de bomen om.*)
- Hoe hebben de kinderen ontdekt dat het de Beer was die de bomen 'roofde'? (*Ze hebben het gezien op*

de prenten, het komt uit het onderzoek van de andere dieren.)

- Vanaf wanneer hebben de kinderen (voor het eerst) ontdekt dat het de Beer was? *(Blader eventueel door het boek en laat de kinderen vertellen wanneer het duidelijk was.)*
- Vond je het spannend om al te weten wie de bomen roofde, terwijl de dieren in het verhaal dat nog niet wisten? Waarom wel/niet? Hoe gingen de kinderen daar mee om?
- Waarom heeft de beer al die bomen nodig? *(Hij maakt papier van de bomen en heeft papier nodig voor de vliegtuigjes voor een wedstrijd.)*
- Hoe wordt de beer ontmaskerd door de inwoners van het bos? *(De dieren van het bos gaan op onderzoek uit. Ze onderzoeken de bewijzen: de restjes van de boom, het papieren vliegtuigje ... en ze volgen de beer naar zijn huis.)*
- Wat doen de dieren als ze ontdekken wie de bomenrover is? *(Ze bellen naar de politie, die de beer arresteert en ondervraagt.)*
- Hoe loopt het verhaal af? *(De beer wordt gevangen, krijgt een sanctie en plant nieuwe bomen. De bosbewoners helpen de beer met de vliegtuigwedstrijd.)*
 - Wat gebeurt er met de beer als hij gevangen wordt? *(Er wordt een foto genomen, er worden vragen gesteld en hij moet naar de rechtbank om 'zijn straf' te weten.)*
 - Hoe wordt het probleem opgelost? *(De beer maakt het omhakken van de bomen goed door nieuwe bomen te zaaien. De bosbewoners gaan een vliegtuig plooiën om de beer te helpen.)*
- Waarom is het voor de beer belangrijk om de wedstrijd te winnen? *(Dit komt niet expliciet aan bod. Wel zie je dat de wedstrijd al 2 keer gewonnen is, door vader en grootvader (?) en hij wil dit ook graag.)*

Tip: het kan helpen om af en toe een tekening uit het boek te tonen bij een bepaalde vraag. De tekeningen kunnen de kinderen helpen bij het navertellen.

Richtvragen over de illustraties

Bekijk samen met de groep de kaft en de tekeningen in het boek. Wat vinden ze van de tekening(en) (probeer de woorden mooi of lelijk te vermijden)? Laat de kinderen nadenken wat ze van de tekening of delen van de prenten vinden. Het helpt om hen te laten omschrijven wat ze zien. Vraag welke dingen ze grappig vonden, waar ze minder blij van worden of wat ze zelf uit de tekening zouden knippen.

Vragen die je bij de prenten kunt stellen:

- Begin bij de prent waarbij geschreven staat: “stuk voor stuk hadden ze een waterdicht alibi ...” Kunnen de kinderen eigenlijk vertellen wat het alibi van de bosbewoners is? *(de bever was aan het zwemmen, de zwaan/gans zat bij de kapper, het rendier was videospelletjes aan het spelen, het varken bakte spek, de mens sliep en de uil keek naar een boom ??).*
- Wat valt de kinderen op aan deze illustraties? *(Hebben ze de stok-beentjes gezien? Hebben ze gemerkt dat er mensen en dieren door elkaar liepen? Hebben ze gezien hoe worden de 'tekstballonnen' weergegeven? (Telkens een effen vlak en een streepje naar diegene die het vertelt.))*
- Wat vinden ze eigenlijk van de illustraties?
- Vinden de kinderen dat de illustraties bij het verhaal passen? Waarom wel? Waarom niet?
- Wat vinden ze grappig aan de tekeningen?
- Welke prent spreekt het meest tot de kinderen? Laat de kinderen een prent kiezen en laat hen vertellen waarom ze voor deze prent kiezen.

Help de Grote Bomenrover met zaaien!

De rechtbank beslist om de beer niet te straffen, maar het wel te laten goedmaken door nieuwe bomen te planten. Wat een goed idee! We kunnen de beer natuurlijk ook helpen!

Afhankelijk van de context, kun je opnieuw met de kinderen naar buiten gaan of met de kinderen binnen blijven. Als we gaan zaaien, heb je binnen natuurlijk (bloem)potten of -bakken met aarde nodig.

Materiaal

- Zaadjes (allerlei) (voldoende voor elk kind)
- Eventueel (pot)arde en potten (voldoende voor elk kind)
- Een gieter met water
- Eventueel de verzamelde blaadjes
- Eventueel kleuroplossen

Opdracht

- Stap 1 Laat de kinderen volgens de richtlijnen op de verpakking, de zaadjes strooien of planten.
- Stap 2 Als je weet wat voor type zaden de kinderen plantten (bloemen, groenten, fruit, bomen ...) kun je de kinderen zelf een naamkaartje laten knutselen voor hun plant (of potje). Dit kunnen ze eventueel doen op de verzamelde bladeren. Die kun je makkelijk buiten zetten.
- Stap 3 Plant het naamkaartje in de buurt van hun plant en neem eventueel een foto als herinnering.

Tip: Wanneer je dit aan het begin van het werkjaar doet, is het interessant om de kinderen regelmatig te laten observeren hoe snel/traag hun plant groeit. Dan kun je hierover verder nabespreken. Voor een boom duurt het bijvoorbeeld héél lang voor die groot wordt, voor bloemen of andere planten gaat dit sneller.

De 113° Papieren vliegtuigjes Wedstrijd

Na het lezen van een boek dat vertelt over een papieren-vliegtuigjes wedstrijd, kan het leuk zijn om ook zo'n wedstrijd te houden. Dit kan als energizer (even kort tussendoor) of als afsluiter.

Materiaal

- Kopie binnenflappen kaft: hoe vliegtuigen plooien (bewaak de moeilijkheidsgraad)
- Papier
- Potloden, stiften, wasco ...

Opdracht

- Stap 1 Laat de kinderen een papier versieren (met stiften, wasco, potlood ...)
- Stap 2 Laat de kinderen een van de 3 (of 4) manieren kiezen om een vliegtuigje te vouwen, zoals in de blauwdrukken van de binnenkaft staat.
- Stap 3 Voorzie tijd om de vliegtuigen te plooien (ondersteun waar nodig).
Tip: on het world wide web staan ook andere eenvoudige varianten voor het vliegtuigplooien.
- Stap 4 Als iedereen klaar is, kun je ofwel binnen of buiten een wedstrijd houden.
- Wie vliegt het verste?
 - Wie vliegt het hoogste?
 - Wie vliegt met de meeste trucjes?
 - ...

ANDERE LEESTIPS

- Uilskuiken en Takkeling / Raf Walschaerts, Ariane Sonck, Sabien Clement (Lannoo, 2016)
- Rennen / Elvis Peeters, Gerda Dendooven (tekeningen) (Lannoo, 2013)
- Boom-Boom: over vreemden en vrienden / Dimitri Leue, Sabien Clement (tekeningen) (Lannoo, 2017)
- Kek iz tak? / Carson Ellis, Imme Dros (Leopold, 2016)
- In het bos van de luiaard / Sophie Strady, Anouck Boisrobert (Querido, 2011)
- Vast / Oliver Jeffers (Pimento, 2012)
- Die eland is van mij / Oliver Jeffers (Hoogland & Van Klaveren, 2017)
- Lindbergh, het grote avontuur van een vliegende muis / Torben Kuhlmann (De Vier Windstreken, 2014)

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.